

27.9.2019

Julkinen

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö 25.9.2019, Dnro VM129:00/2019

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi laeiksi tulotietojärjestelmää koskevien lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (jatkossa KEHA-keskus) esittää lausuntonaan seuraavaa:

KEHA-keskus toteaa, että HE-luonnos on tarpeellinen ja sidosryhmien keskusteluissa hyväksytty. KEHA-keskuksen prosesseissa vuoden lisäaika etuustietojen ilmoittamisessa tai hyödyntämisessä ei aiheuta haittaa, koska myöskään julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain uudistusta ei saada voimaan vielä vuoden 2020 alusta. HE on kannatettava.

KEHA-keskus haluaa kuitenkin vielä toistaa lausuntopyyntöön VM139:00/2018 antamansa huomiot ilmoittamisen määräajoista (16.10.2018):

Verohallinnolle annettavat ilmoitukset poistuisivat käytöstä siitä ajankohdasta lukien ja siltä osin kuin Verohallinto vastaisuudessa saisi tiedot käyttöönsä tulorekisteristä. KEHA-keskus toteaa, että em. kirjaus ei ole ollut riittävän selkeä. Voimaantulleessa laissa tulisi olla selkeästi mainittuna ajankohta, jolloin etuudenmaksajat ovat velvoitettuja ilmoittamaan tiedot vain ja ainoastaan tulotietorekisteriin. Epämääräisyyttä toistaa yksityiskohtaisten perustelujen kohdassa 2. voimaantulo ja soveltaminen annettu ehdotus lain voimaantulosta mahdollisimman pian. Kohdassa todetaan myös, että tietojen tallettaminen olisi tarkoitus aloittaa tulorekisteriin vuoden 2020 alusta, nyt tämän esityksen myötä vuoden 2021 alusta, lukien. KEHA-keskus toistaa lausuntonaan, että määräaikojen tulisi olla nyt tarkalla tasolla, mm. tietojärjestelmähankkeiden riittäväksi edistämiseksi eri viranomaisissa.

Voimaantulleen lain 24 §:n osalta yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että

” Etuudenmaksajien keskinäisiä tiedonantovelvollisuuksia sekä niitä toteuttavia tiedonvaihtotapoja ja -kanavia on tällä hetkellä käytössä lukuisia erilaisia, eikä tulorekisterin etuustietojen tietosisällöllä vielä tässä vaiheessa ole kohtuudella mahdollista kattaa kaikkia eri tilanteissa tarvittavia tietoja, kuten esimerkiksi eläkkeen tai muun etuuden myöntämiseen liittyviä päätöstietoja. Myös etuudenmaksajien väliseen tietojenvaihtoon käytettävien eri tietojärjestelmien elinkaaret ovat keskenään hyvin erilaisissa vaiheissa. Tämän vuoksi olisi myöhemmin erikseen arvioitava, missä vaiheessa ja miltä osin etuudenmaksajien muita tiedonantovelvollisuuksia voitaisiin kehittää ja korvata yksinomaan tulorekisteristä saatavilla tiedoilla.

Osa etuuksiin liittyvästä eri viranomaisten ja lakisääteistä tehtävää hoitavien tahojen välisestä tietojenvaihdosta jäisi mainituista syistä siten edelleen hoidettavaksi nykyiseen tapaan etuuden maksajien ja tiedon käyttäjien välillä. Tästä huolimatta merkittävä osa

27.9.2019

Julkinen

etuudenmaksajien toisilta etuudenmaksajilta tarvitsemista tiedoista olisi tavallisimmissa perustilanteissa saatavissa tulorekisteristä heti vuoden 2020 alusta lähtien.”

Tältä osin tulisi osana KATRE-valmistelua selvittää jatkotyö ja aikataulu etuuksien tietosisällön täydellistämiseksi, jotta kahdenkertaisesta työstä mahdollisimman pian päästäisiin. ELY-keskuksessa on toistettu havainto siitä, että tietojen ilmoittaminen ja noutaminen ja pelkkien KATRE-sanomien sekä virhelokin käsittely tulee tuottamaan lisätyötä prosesseihin, ja sitä ei saada hyvitettyä, mikäli tietorekisteri jää vajaaksi eikä lainsäädännön nyt edellyttämiä tietoja sieltä kattavasti saada. Tulorekisterin viranomaistahojen siirtymäsuunnitelma prosesseittain ja selkeä aikataulu tietojen ilmoittamiseen tulorekisteriin sekä maksuaikataulujen ja tietojen yhtenäistäminen ja lainsäädännön muutokset sekä asiakasohjaus mahdollisuuksien mukaan pitäisi olla viranomaisten priorisoinnissa korkealla. Tämä tulisi ottaa valtakunnallisessa KATRE hankkeessa keskusteluun ja velvoittaa tahot tulorekisteri-malliin sovittuna siirtymä kautena, joka toivon mukaan olisi lyhyt. Lain perustelukirjaukset, joissa todetaan sisällön olevan erikseen arvioitava, ja jätetään myös aikataulu avoimeksi tai puhutaan jopa konditionaalissa ovat sidosryhmävalmistelun resurssikysymyksille hankalia.

Mikko Salmenoja
johtaja, KEHA-keskus

Pauliina Smolander
maksatusjohtaja, KEHA-keskus

LIITTEET -
JAKELU KEHA johto